



Aasiaat 11.februar 2019

UPA 2019/168

I henhold til § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende forslag til forespørgselsdebat:

**Forslag til forespørgselsdebat om der i råstofloven forsat bør være en mulighed for at pålægge råstofselskaber, at forarbejde udvundne mineraler her i landet.**

(Medlem af Inatsisartut, Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

I medfør af råstofloven kan Naalakkersuisut stille krav om, at rettighedshaveren skal forarbejde udnyttede mineralske råstoffer i Grønland. Set i lyset af, at det kan skabe flere arbejdspladser og udvikling for landet er tanken god.

Men på den anden side ved vi også, at en forarbejdning her i landet kan have store konsekvenser i form af forurening af naturen og miljøet. Forarbejdning af udnyttede mineralske råstoffer kan kræve brug af farlige og giftige stoffer. F.eks. oparbejdning guld kan kræve anvendelse af cyanid<sup>1</sup> et giftstof, der kan være dødeligt selv i meget små mængder.

Vi ynder at være meget glade for og stolte over, at vi har en ren natur og et rent hav.

På trods af dette er vi vidende om, at vi ud over fiskeriet må skabe og udvikle på andre erhverv hvis vi skal komme over vore økonomiske udfordringer her i landet.

Hvis Grønlands indtjening skal være solid og stabil, har vi behov for at skabe et andet erhverv ved siden af fiskeriet.

Og en af de andre muligheder handler om råstofudvinding. Vi kan ikke komme udenom, at vi må udvikle på den nye erhvervssøjle, råstofudvindingen, og gøre det attraktivt og effektivt for de som ønsker at udvinde råstofferne.

Mit budskab i dette forslag til en forespørgselsdebat er at sætte spørgsmålstegn ved, at der kan stilles krav om at rettighedshaveren skal forarbejde udnyttede råstoffer her i landet.

Der er tale om følgende udnyttede råstoffer; sjældne jordarter og andre råstoffer som kan udgøre en fare for miljøet.

Jeg har to begrundelser. Den første handler om naturen, og den anden om ansøgninger for udvinding af mineralske råstoffer.

I forarbejdningen af råstofferne bliver der brugt så mange farlige og giftige stoffer, at man kan være bekymrede for, at naturen og miljøet bliver forurenede.

Fiskeriet er vores vigtigste erhverv, og det er ønskeligt at det skal forblive sådan; hvis vi holder naturen, miljøet og havene rene, og driver fiskeriet på et bæredygtigt grundlag, kan vi netop sikre det som et fremtidigt erhverv, og ikke mindst for vore efterkommere skal vi værne om vores natur.

---

<sup>1</sup> <https://www.ft.dk/samling/20111/almdel/GRU/bilag/53/1119981.pdf>

Vi ved at disse forhold ikke er gældende inden for råstofudvindingen. Vi ved at råstofudvinding forurener mere eller mindre, og at det i de værste tilfælde kan skade naturen, miljøet og udrydde de levende ressourcer. Og vi ved også, at råstofferne bliver udtømte og derfor ikke kan udvindes på ny, og at råstofudvindingen kun kan udgøre et erhverv inden for en tidsbegrænset periode.

Det siges at vore forfædre havde følgende ordsprog:

”Dette land tilhører ikke os, vi har den kun til låns for at kunne give den videre til vore efterkommere, og derfor skal vi værne om den og passe på den.”

Hvis vi skal leve op til vore forfædre, må vi drive råstofudvinding med omtanke og fornuft, og dermed vægte og levere en lys fremtid til vore efterkommere. Ved denne ændring af loven vil vi kunne eliminere vore bekymringer for at komme til at skade naturen, dyrene og fiskene, og vi vil kunne sikre en kontinuerlig indtjening i landet.

Min anden begrundelse er blot; det at man stiller krav om at forarbejdning af de udnyttede råstoffer skal ske i landet er et stort forsinkende led for dem som gerne vil udvinde. Dette krav gør det for besværligt for dem og medfører store forsinkelser i processen. Dette må vi undgå.

Det vigtigste mål må være at have en effektiv, hurtig og mindst mulig forurenende råstofudvinding.

Derfor er det spændende hvad de andre partier mener om dette. Og jeg vil lytte indgående og med spænding.

Med ønske om en livlig og god debat.